

Guillaume Silhol (*Institut d'Études Politiques d'Aix-en-Provence, France*)

Governing Catholic religious education in Italian state schools: Between the revision of the Concordat and social movements, 1974-1984

Summary

This article focuses on the redefinition of Catholic religious education in Italian state schools, from compulsory religious instruction into a non-compulsory discipline of “religious culture”, by analyzing how the issue is framed and negotiated by political, religious and educational actors between 1974 and 1984. The negotiations between governmental and Church representatives in the revision of the Concordat led to attempts at a compromise on religious education, its regime and its guarantees for students’ choices. However, social movements and school reforms forced various actors and institutions to reframe it in non-confessional, pedagogical and professional terms in public arenas. “Religious culture”, as a category promoted by teachers and intellectuals, became both a social problem and the main justification for the ownership of the Catholic Church over the problem.

Key words: religious education; Concordat; social movements; social problem; schools; religious freedom

Zarządzanie katolicką edukacją religijną we włoskich szkołach państwowych: pomiędzy rewizją konkordatu a ruchami społecznymi w latach 1974-1984

Streszczenie

Artykuł poświęcony jest redefinicji katolickiej edukacji religijnej we włoskich szkołach państwowych, poczynając od obowiązkowego nauczania konfesyjnego po nieobowiązkowy przedmiot pt. „kultura religijna”. W pracy autor odpowiada na pytanie, jak te kwestie były kształtowane i negocjowane przez podmioty polityczne, religijne i oświatowe w latach 1974-1984. Negocjacje pomiędzy przedstawicielami Państwa i Kościoła, zmierzające do rewizji Konkordatu, doprowadziły do podjęcia próby zawarcia kompromisu dotyczącego edukacji religijnej, jej statusu i gwarancji wolnego wyboru przez uczniów. Jednak ruchy społeczne i reformy szkolnictwa zmusiły różne podmioty i instytucje do przeformułowania jej w kategoriach niekonfesyjnych, pedagogicznych i zawodowych w sferze publicznej. „Kultura religijna”, jako kategoria promowana przez nauczycieli i intelektualistów, stała się zarówno

problemem społecznym, jak i głównym uzasadnieniem dla uznania zagadnienia za kwestię własną Kościoła Katolickiego.

Słowa kluczowe: edukacja religijna; Konkordat; ruchy społeczne; problem społeczny; szkoła; wolność religijna